

Raadsvoorstel

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Meerjarenplan onderhoud gebouwen en
 kunstwerken 2016-2025
raadsnummer 2015 55
collegevergadering d.d. 20-10-2015
raadsvergadering d.d. 16-12-2015 (besluitvormend)
fatale termijn
programma Beheer Openbare Ruimte
portefeuillehouder J. Teeuwen

team OGVAS
steller ing. KWM Caris
doorkiesnummer +31 77 3596483
e-mail k.caris@venlo.nl
registratienummer 15-6470
datum 14-10- 2015
bijlage(n)
datum verzonden

Voorstel om te besluiten

Aan uw raad wordt gevraagd het meerjarenplan onderhoud gebouwen en kunstwerken 2016-2025 vast te stellen op basis van de volgende uitgangspunten:

- Het gewenste kwaliteitsniveau van het gemeentelijk vastgoed terugbrengen naar niveau 3 (redelijk) door de huidige dotatie aan de voorzieningen te handhaven en daarnaast grote vervangingen van bouw- en installatiedelen als investering jaarlijks bij de begrotingsbehandeling op te voeren.
- Het toepassen van een schattingswijziging t.b.v. vervangingsinvesteringen in bestaand gemeentelijk vastgoed.
- Het vaststellen van de dotaties aan de voorzieningen gespecificeerd per gebouw.
- Het opheffen van de onderhoudsvoorziening van de schoolgebouwen uiterlijk 31 december 2016.
- Gereserveerde onderhoudsmiddelen van het stadskantoor vanaf 2016 middels een jaarlijkse dotatie toevoegen aan de onderhoudsvoorziening 'Ambtelijke gebouwen'.
- Verlenen en aanpassen van de kredieten conform de geraamde onttrekkingen voorzieningen planmatig onderhoud gebouwen en kunstwerken.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

de burgemeester

Piet Lucassen

Antoin Scholten

Raadsvoorstel

Samenvatting (Verplicht, maximaal een half A4)

Gemeente Venlo is als eigenaar verantwoordelijk voor het planmatig onderhoud aan ca. 140 gemeentelijke gebouwen en ca. 430 kunstwerken. Op 29 november 2006 heeft uw raad het kwaliteitsniveau voor het onderhoud van gebouwen middels het gebouwenbeheersplan (2006) vastgesteld.

Het gemeentelijke uitgangspunt is dat instandhoudingsonderhoud wordt gefinancierd vanuit een voorziening. Het plan voor een voorziening dient driejaarlijks door uw raad geaccordeerd te worden. Elke 3 jaar wordt het meerjarenplan onderhoud gebouwen geactualiseerd. Vanaf dit jaar worden hier ook de kunstwerken aan toegevoegd. Het vorige meerjarenplan onderhoud gebouwen 2013-2022 dateert van november 2012.

De gevraagde beslissing is het vaststellen van het meerjarenplan onderhoud gebouwen en kunstwerken 2016-2025 op basis van de volgende uitgangspunten:

- Het gewenste kwaliteitsniveau van het gemeentelijk vastgoed terugbrengen naar niveau 3 (redelijk) door de huidige dotatie aan de voorzieningen te handhaven en daarnaast grote vervangingen van bouw- en installatiedelen als investering jaarlijks bij de begrotingsbehandeling op te voeren.
- Het toepassen van een schattingswijziging t.b.v. vervangingsinvesteringen in bestaand gemeentelijk vastgoed.
- Het vaststellen van de dotaties aan de voorzieningen gespecificeerd per gebouw.
- Het opheffen van de onderhoudsvoorziening van de schoolgebouwen uiterlijk 31 december 2016.
- Gereserveerde onderhoudsmiddelen van het stadskantoor vanaf 2016 middels een jaarlijkse dotatie toevoegen aan de onderhoudsvoorziening 'Ambtelijke gebouwen'.
- Verlenen en aanpassen van de kredieten conform de geraamde onttrekkingen voorzieningen planmatig onderhoud gebouwen en kunstwerken.

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.	Toelichting bij meerjarenplan onderhoud gebouwen en kunstwerken	
2.	Overzicht dotatie per gebouw	
3.	Verloop voorzieningen planmatig onderhoud gebouwen en kunstwerken	
4.	Overzicht onderhoudsuitgaven benchmark	
5.	Voorstellen begrotingsbehandeling 2016-2019	
6.	Toelichting schattingswijziging	
7.	Begrotingswijziging	

Onderbouwing

Algemene toelichting

1. Wat is de kernopgave (Wat is de belangrijkste opdracht voor de gemeenteraad?)

Gemeente Venlo is als eigenaar verantwoordelijk voor het planmatig onderhoud aan ca. 140 gemeentelijke gebouwen en ca. 430 kunstwerken. Op 29 november 2006 heeft uw raad het kwaliteitsniveau voor het onderhoud van gebouwen middels het gebouwenbeheersplan (2006) vastgesteld.

Elke 3 jaar wordt het meerjarenplan onderhoud gebouwen geactualiseerd. Vanaf dit jaar worden hier ook de kunstwerken aan toegevoegd die deels worden gefinancierd vanuit een voorziening. Onder 'kunstwerken' vallen ook fontein, stadsbeelden, kruisbeelden en opstellen. Aan de hand van deze meerjaren onderhoudsplanningen wordt inzicht verkregen welke budgetten op welke momenten benodigd zijn om de gemeentelijke gebouwen en kunstwerken op het vooraf afgesproken kwaliteitsniveau in stand te houden. De kostenramingen van de onderhoudsmaatregelen zijn op marktconformiteit getoetst. Het meerjaren inzicht in de kosten is daardoor betrouwbaar. Een toelichting bij het meerjarenplan onderhoud gebouwen en kunstwerken vindt u terug in bijlage 1.

Het gemeentelijke uitgangspunt is dat instandhoudingsonderhoud wordt gefinancierd vanuit een voorziening. Het plan voor een voorziening dient driejaarlijks door uw raad geaccordeerd te worden. Middels dit raadsvoorstel wordt gevraagd het meerjarenplan onderhoud gebouwen en kunstwerken 2016-2025 vast te stellen.

Het meerjarenplan onderhoud gebouwen en kunstwerken 2016-2025 beoogt verantwoord gebouwen beheer en heeft als doel het uit te voeren onderhoud aan de gebouwen af te stemmen op het daarvoor noodzakelijke kwaliteitsniveau en de beschikbare financiële middelen.

2. Relatie met programma

Er is een relatie met diverse programma's omdat huisvesting een middel is om de doelen van de raadsprogramma's te realiseren. Hoofdzakelijk ligt de relatie met Beheer Openbare Ruimte omdat hier het vastgoed in onder is gebracht.

2.1 Relaties met andere zaken

1. Leegstand

Leegstand is lastig en over het algemeen niet doelmatig maar heeft op zich zelf geen invloed op het onderhoudsplan van gebouwen. Zodra vastgoed overtollig wordt, wordt het vastgoed geprogrammeerd in het meer jaren onderhoudsplan op conditie niveau 5.

2. Cradle to Cradle

Onderhoud is instandhouding. Dat betekent in zuiverheid van de filosofie dat er geen zaken aan het vastgoed worden toegevoegd. C2C is een maak-filosofie waarbij de gehele levensloop wordt gezien. Bestaande gebouwen kunnen bij onderhoud slechts voorzien worden van nieuwe C2C gecertificeerde materialen. De filosofie van C2C kan hierop niet worden toegepast. De standaard onderhoudswerkzaamheden zijn niet te bevatten met C2C gecertificeerde materialen. Dakrenovaties, technische installaties en verf zijn de belangrijkste onderhoudsmaterialen. Uitgangspunt bij het onderhoud is dat het bestaande gebouw maatgevend is voor de wijze van onderhoud. Een met C2C

filosofie gebouwd gebouw onderhouden we met zo mogelijk C2C materialen. Het stadskantoor zal het eerste gebouw zijn.

3. Duurzaam

Per definitie is onderhoud duurzaam. Het onderhoudsconditie niveau 4 wat de afgelopen jaren is gehanteerd is minder duurzaam dan conditie niveau 3. Bij conditie niveau 4 wordt matig onderhoud uitgevoerd. Voorbeeld van conditie niveau 4: minder schilderbeurten leiden tot houtrot en mogelijk vervangen van houten kozijnen omdat deze zijn verrot.

4. Benchmark 2014 Gemeentelijk Vastgoed

Sinds een aantal jaar doet gemeente Venlo mee aan een benchmark voor gemeentelijk vastgoed. De benchmark 2014 over gemeentelijk vastgoed laat zien dat t.o.v. de deelnemende gemeenten (waaronder Arnhem, Nijmegen, Breda, Den Bosch, Almere, Maastricht) Venlo het minste geld aan onderhoud besteedt (€ 6 per m2 t.o.v. het benchmark gemiddelde van € 13 per m2). Zie hiervoor bijlage 4.

5. Platform Bouwstenen voor Sociaal

Venlo is deelnemer aan dit platform. Het is een sector verbindend platform van en voor bestuurders, managers en professionals in maatschappelijk vastgoed waaronder gebouwen voor buurten, onderwijs, opvang, cultuur, sport, welzijn, informatie en zorg. Het platform beschrijft het onderhoudsconditie niveau zoals ook Venlo het beschrijft.

3. **Wat is het beoogde maatschappelijke resultaat** (Wat wilt u bereiken?)

De gemeentelijke gebouwen en kunstwerken onderhouden op een vastgesteld kwaliteitsniveau dat is afgestemd op de beschikbare financiële middelen. De functionaliteit van de gebouwen draagt bij aan het realiseren van de doelen van de raadsprogramma's.

4. **Wat en waarom?** (Waarom is dit voorstel nodig?)

Het gemeentelijke uitgangspunt is dat instandhoudingsonderhoud aan gebouwen en kunstwerken wordt gefinancierd vanuit een voorziening. Het plan voor een voorziening dient driejaarlijks door uw raad geaccordeerd te worden. Middels dit voorstel dat ter besluitvorming is voorgelegd wordt hier uitvoering aan gegeven.

5. **Afweging / argumentatie** (Welke politieke keuzevraagstukken dienen zich aan? Zijn er reële alternatieven? Welke belangenafweging moet daarbij door de raad worden gemaakt?)

5.1 **Gewenst kwaliteitsniveau**

In november 2006 is het 'gebouwenbeheersplan 2006' door uw raad vastgesteld. In dit gebouwenbeheersplan is bepaald op welk gewenst kwaliteitsniveau het onderhoud van de gebouwen moet worden uitgevoerd om de bedrijfszekerheid te kunnen garanderen.

Nadat het meerjarenplan 2010-2019 was vastgesteld door uw raad is er een aantal bezuinigingsmaatregelen doorgevoerd die ten kosten zijn gegaan van de dotatie en de reserve in de onderhoudsvoorziening van de gebouwen. Deze bezuinigingen hebben zijn weerslag gehad op de uit te voeren onderhoudswerkzaamheden en daarmee ook op het kwaliteitsniveau van de gebouwen. De gebouwen konden niet meer op het noodzakelijke kwaliteitsniveau dat in het gebouwenbeheersplan 2006 was vastgesteld onderhouden worden. Als gevolg van deze bezuinigingen is toen ook in het meerjarenplan 2013-2022 het gewenste kwaliteitsniveau van de gebouwen verlaagd van niveau 3 (redelijk) naar niveau 4 (matig). Dit was bedoeld als tijdelijke oplossing. In het meerjarenplan 2016-2025 dat nu voorligt zou naar een oplossing worden gekeken om de gebouwen weer te kunnen onderhouden op het kwaliteitsniveau zoals dat in het gebouwenbeheersplan 2006 is vastgelegd, namelijk niveau 3 (redelijke onderhoudstoestand).

Zoals bovenstaand aangegeven is in verband met de toenmalige bezuinigingen het kwaliteitsniveau (onderhoudsniveau) van de gebouwen tijdelijk verlaagd. Dit is zonder grote gevolgen echter alleen mogelijk voor een korte periode. Het is momenteel niet meer verantwoord om de gebouwen nog langer op een matig kwaliteitsniveau te onderhouden (uitzondering hierop is overtollig vastgoed, slooppanden en gebouwen met een mogelijke ontwikkeling). Wanneer dit wel het geval is zal dit grote gevolgen hebben voor de kwaliteit van het gemeentelijk vastgoed en daarmee ook voor de gebruikers. Met de huidige financiële middelen binnen de onderhoudsvoorzieningen is er geen ruimte meer om grote werkzaamheden uit te voeren. Voorbeelden hiervan zijn onder andere grote dakrenovaties, gevelrenovaties, vervanging van installaties of kozijnen. Doordat deze werkzaamheden niet meer adequaat uitgevoerd kunnen worden zijn de gevolgen o.a.:

- De waarde van het vastgoed zal dalen.
- Er zal zichtbaar verval van de gebouwen optreden.
- Vervallen panden nodigen meer uit tot vandalisme en overlast.
- De functionaliteit van de gebouwen en de bedrijfszekerheid kunnen niet meer worden gegarandeerd.
- Vervolgschade aan de gebouwen waardoor de uiteindelijke kosten hoger oplopen.
- Huurders betalen dezelfde huur maar krijgen er minder voor terug (schending huurovereenkomst).
- Overlast voor huurders door een toename van het aantal storingen en daklekkages.

Gezien bovenstaande punten is het voor ons geen optie om het gemeentelijk vastgoed in een matig conditieniveau (niveau 4) te laten verkeren. De gebouwen dienen minimaal op een redelijk kwaliteitsniveau (niveau 3) onderhouden te worden om zonder overbodige luxe de bedrijfsvoering van de gebouwen in stand te kunnen blijven houden.

5.1.1 Voorstel

Gezien de beperkte financiële middelen die binnen de meerjarenbegroting van de gemeente Venlo voorhanden zijn, ligt de keus niet op het verhogen van de dotaties aan de onderhoudsvoorzieningen. Dit zou namelijk betekenen dat er structureel extra geld wordt gedoteerd dat vervolgens binnen de onderhoudsvoorzieningen wordt opgespaard voor de grotere uitgaves. Het nadeel hiervan is dat er jaarlijks geld gereserveerd wordt dat niet jaarlijks benodigd is en ook niet jaarlijks wordt uitgegeven.

In de meerjaren onderhoudsplannen zijn grote vervangingen van bouw- en installatiedelen voorzien die normaal gesproken bij een grote onderhoudsbeurt na ongeveer 17 tot 20 jaar worden uitgevoerd. Het betreffen grote onderhoudsuitgaven zoals bijvoorbeeld het vervangen van de verwarmingsinstallatie, de luchtbehandelingsinstallatie, de sanitaire voorzieningen, gevel of dak onderdelen. Bedrijfs- en maatschappelijk vastgoed verliest na verloop van tijd zijn effectiviteit en er ontstaan behoeftes om het vastgoed aan te passen. Veelal worden deze aanpassingen gecombineerd met het onderhoud (het vervangen van bouw- en installatiedelen). Door de grote vervangingen van bouw- en installatiedelen als uitgaven jaarlijks bij de begrotingsbehandeling op te voeren hebben wij en uw raad meer invloed op de kwaliteit en levensduur van het specifieke vastgoed. Door het toepassen van deze methodiek blijft het mogelijk om de gebouwen te kunnen blijven onderhouden op het gewenste kwaliteitsniveau 3 zonder de dotaties aan de onderhoudsvoorzieningen te verhogen. Het college en de raad maken dan bewuster keuzes om het kwaliteitsniveau van bepaald vastgoed wel of niet op een redelijk niveau te houden. Voorstellen voor 2016 worden in lijn met het huidige beleid bij de begrotingsbehandeling 2016-2019 aan de gemeenteraad voorgelegd.

Op deze wijze kan het groot onderhoud aan het vastgoed verricht blijven worden.

Op basis van onze meerjaren onderhoudsplannen is er gemiddeld voor komende 10 jaar per jaar circa 3,3 miljoen euro benodigd om de gebouwen te onderhouden op kwaliteitsniveau 3. Het totaal aan dotaties dat wij ontvangen is 2,4 miljoen euro per jaar. Het verschil bedraagt 0,9 miljoen euro per jaar. Op basis van de hierboven beschreven methodiek wordt dit bedrag als investeringsvoorstel jaarlijks voorgelegd vanaf de begrotingsbehandeling 2017-2020 en daarmee vertaald in kapitaallasten.

Samenvattend: De dotatie aan de voorzieningen op het huidige niveau handhaven waarbij jaarlijks via de begrotingscyclus extra geld wordt gevraagd voor grote vervangingen van bouw- en installatiedelen.

5.2 Dotatie onderhoudsvoorzieningen gespecificeerd per gebouw

De dotaties die momenteel worden ontvangen op de onderhoudsvoorzieningen zijn wegens de vele mutaties in de gebouwenlijst afgelopen jaren en de doorgevoerde bezuinigingen niet meer allemaal juist onderverdeeld per gebouw. Voorbeeld: wanneer er een gebouw wordt afgestoten dan is het onduidelijk met welk bedrag de dotatie verminderd dient te worden. Wij hebben de behoefte om de onderverdeling van de dotaties opnieuw vast te laten stellen op basis van het niveau van 2015. Deze dotatie per gebouw is opgenomen in bijlage 2.

5.3 Opheffen onderhoudsvoorziening schoolgebouwen

De onderhoudsvoorziening van de schoolgebouwen kan worden opgeheven in verband met de doordecentralisatie van het onderhoud aan de buitenschil van de schoolgebouwen. De schoolbesturen zijn vanaf 2015 zelf verantwoordelijk voor het onderhoud en krijgen hier vanuit het rijk ook rechtstreeks de financiële middelen voor. In verband met de afronding van dit proces zal de onderhoudsvoorziening van de schoolgebouwen uiterlijk per 31 december 2016 worden opgeheven. Bij de meerjarenbegroting 2017-2020 zal hiervoor een wijziging worden voorgelegd.

5.4 Dotatie stadskantoor

Het onderhoudsgeld dat gereserveerd is voor het stadskantoor dient conform vigerend beleid middels een jaarlijkse dotatie aan de onderhoudsvoorziening 'Ambtelijke gebouwen' te worden toegevoegd. Op dit moment zijn deze als onderhoudskosten in de exploitatie opgenomen. In de voorrap 2016 zal hiervoor een begrotingswijziging worden opgenomen.

6. Welke externe partners en adviesraden zijn erbij betrokken?

N.v.t.

7. Financiële paragraaf (

Op basis van de actualisatie van het meerjarenplan onderhoud gebouwen en kunstwerken 2016-2025 zijn de financiële gevolgen meerjarig doorgerekend. Dit geeft een doorkijk in de dotatie en de onttrekking in de voorzieningen. Dit is weergegeven in bijlage 3 'verloop voorziening planmatig onderhoud gebouwen en kunstwerken'.

Wij stellen voor de dotaties voor de onderhoudsvoorzieningen te handhaven op het niveau van 2015. Daarnaast worden grote werkzaamheden (investeringen) jaarlijks bij de begrotingsbehandeling voorgelegd. Dit betekent dat voor grote werkzaamheden waarvoor binnen de voorziening geen dekking is een investeringsvoorstel wordt voorgelegd ten laste van het kapitaallastenplafond. De afweging bij de behandeling van de begroting kan tot

Raadsvoorstel - onderbouwing

gevolg hebben dan investeringen niet worden gehonoreerd, waardoor het onderhoudsniveau per saldo lager kan zijn dan niveau 3.

Het opnemen van afzonderlijke investeringen ligt in lijn met de compartimentenbenadering (activering van vastgoed in delen) zoals vastgesteld in het investeringsbeleid. Bij nieuw gerealiseerd vastgoed is dit reeds toegepast en wordt bijvoorbeeld voor de installatie een andere (kortere) afschrijvingstermijn gehanteerd dan voor het casco. Voor bestaand vastgoed is dit tot op heden nog niet toegepast. Vanaf boekjaar 2017 zal dit wel het geval zijn. Om dit mogelijk te maken wordt gevraagd in te stemmen met deze "schattingswijziging". Een toelichting treft u aan in bijlage 6.

In de bijlage "Verloop voorzieningen planmatig onderhoud gebouwen en kunstwerken" is de geraamde jaarlijkse onttrekking aan de voorzieningen weergegeven. Om de geraamde uitgaven te kunnen doen dient uw raad hiervoor de benodigde kredieten te verlenen. In de bij dit voorstel behorende begrotingswijziging zijn deze kredieten opgenomen.

8. Risicoparagraaf (welke risico's spelen een rol bij de besluitvorming?)

Wel of geen risico	Wel of niet
Juridische aspecten en wettelijk kader	niet
Financiële risico's en aspecten	wel
Economische risico's	niet
Maatschappelijke risico's	wel
Exploitatie, realisatie, ontwikkeling, beheer, bouw- en planschade	niet
Afbreukrisico's en mogelijke contractschade (in relatie tot externe partners)	niet
Overige strategische risico's	niet

Toelichting (Benoem de relevante, strategische risico's)

Als de gebouwen niet op een redelijk niveau (kwaliteitsniveau 3) onderhouden worden, wordt de onderhoudstoestand van de gebouwen minder en daalt de waarde van deze gebouwen. Dit leidt tot kapitaalvernietiging. Dit is een financieel risico.

Als het gewenste kwaliteitsniveau voor het onderhoud van de gebouwen niet wordt behaald treedt er zichtbaar verval op. Tevens zal de functionaliteit van de gebouwen in het gedrang komen. De huurders (die wel dezelfde huur blijven betalen) zullen daar het nadeel en de overlast van ondervinden. De bedrijfszekerheid van de gehuisveste functies loopt direct gevaar. Dit is een maatschappelijk risico.

Door uitgaven voor grote onderhoudswerkzaamheden niet meer volledig uit de voorziening te financieren vervalt het nivellerend effect van de voorziening. Een constante jaarlijkse dotatie wordt ingeruild voor jaarlijkse voorstellen met een wisselde omvang met bijbehorende uitschieters. Hierdoor worden de kapitaalslasten van de objecten waar het voorstel betrekking op heeft hoger bij een gelijk blijvende dotatie aan de voorziening.

9. Vervolprocedure voor de raad

Indien uw raad instemt met het 'meerjarenplan onderhoud gebouwen en kunstwerken

Raadsvoorstel - onderbouwing

2016-2025', krijgen wij jaarlijks vanuit afdeling Openbare en Gebouwde Omgeving een voorstel ter goedkeuring voorgelegd over de onttrekking uit de voorzieningen voor het jaarplan t.b.v. het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen en kunstwerken. Het overzicht van de stand van de voorzieningen is in de kadernota en de begroting te volgen. Over 3 jaar wordt uw raad opnieuw gevraagd het meerjarenplan onderhoud gebouwen en kunstwerken vast te stellen.

Daarnaast zullen jaarlijks bij de begrotingsbehandeling voorstellen voor grote onderhoudswerkzaamheden worden voorgelegd welke niet uit de onderhoudsvoorzieningen kunnen worden gedekt.

Raadsbesluit

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Meerjarenplan onderhoud gebouwen en
 kunstwerken 2016-2025
raadsnummer 2015 55
raadsvergadering d.d. 16-12-2015 (besluitvormend)

team OGVAS
steller ing. KWM Caris
doorkiesnummer +31 77 3596483
e-mail k.caris@venlo.nl
datum 14 oktober 2015

De raad van de gemeente Venlo;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders met
registratienummer 15-6470:
gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

besluit(en) vast te stellen:

Het meerjarenplan onderhoud gebouwen en kunstwerken 2016-2025 op basis van de
volgende uitgangspunten:

- Het gewenste kwaliteitsniveau van het gemeentelijk vastgoed terugbrengen naar niveau 3 (redelijk) door de huidige dotatie aan de voorzieningen te handhaven en daarnaast grote vervangingen van bouw- en installatiedelen als investering jaarlijks bij de begrotingsbehandeling op te voeren.
- Het toepassen van een schattingswijziging t.b.v. vervangingsinvesteringen in bestaand gemeentelijk vastgoed.
- Het vaststellen van de dotaties aan de voorzieningen gespecificeerd per gebouw.
- Het opheffen van de onderhoudsvoorziening van de schoolgebouwen uiterlijk 31 december 2016.
- Gereserveerde onderhoudsmiddelen van het stadskantoor vanaf 2016 middels een jaarlijkse dotatie toevoegen aan de onderhoudsvoorziening 'Ambtelijke gebouwen'.
- Verlenen en aanpassen van de kredieten conform de geraamde onttrekkingen voorzieningen planmatig onderhoud gebouwen en kunstwerken.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16 december 2015.

De griffier

De voorzitter

Geert van Soest

Antoin Scholten